

Quando testis repen
possit

bus ut in.c. per tuas eodem titu. Pro cuius dicti decla
ratione videndum est an testes semel examinati iterum possint
repeti. Et dicitur primo qd ubi testis repetitur publica
tis attestacionibus super eo super quo iam est testificatus re
gulariter non potest repeti. Fallit primo ubi testis inconti
nenti seipsum repetet in cogitacione ut ponitur i.c. propte
rea de testi. co. ex intervallo tamē testis se repetere nō potest
ut ibidem not. Fallit secūdo quando testis repetitur a iu
dice propter obcuritatem dicti sui ut ponit in.c. in clamor
de testi. Secus est si testis repetet ad declarationem
dicti ad instantiam partis tunc n. facta publicatōe regularit
non potest ut notat per Anno. et alios in.d.c. cum clamor ni
si pime attestatōes essent nulle per ea que no. per glo. i. c. cū
causam co. n. et in.c. non prestat de reg. iuris in. vi. et in. d.c.
per tuas. Prodest etiam repeti testes ad instantiam par
tis si attestatōes essent deperditę ut ponit in.c. si. de pba.
Et post repeti quando testis deponit iudicio summa
rio et secūdo iudicio petere super plenario ut in.c. venies
et in. co. n. Item repetere testes quando primo inter
alias personas fuerunt recepti qd sicut infra inter alias acta
non habet obstat ita etiam nec publicatō ut in.c. l. et i. c. i. n.
raut cū ibi no. co. n. alias aut regularit repeti non possunt
nisi utraqz pars consentit ut ponit p. Jo. an. i. c. fraterni
tatē co. n. et in.c. cum causam et instantium est per ptem que
non vult testes repeti ut publicent attestaciones super his
capitalis sup quibus producte sunt. Notandum est tamē qd
aliquando petitur telum repeti sup eo sup quo nō deponit
Et hic est considerāndus aut nullo data sunt capitula aut
data sunt capitula super omnibus contentis in petitione? Is
forte nō plene dixerit et tunc nō possunt iterum pdari nisi
forte ut declarēt dicti suam ex officio iudicis vel nisi atte
staciones essent nulle vel alius ex casibus supra progime dicti
vel nisi testes fuissent interrogati super omnibus quo casu
si interrogatio nō est omnia ex certa causa iterum possent
repeti testes iuxta ea que no. in.c. cum causam eod. titu.

Et notāndus qd si interrogatio et omnia sup substantiālib?
et qd in libello sit mentio de pscriptioe et de tali pscriptioe
in qua requiritur titulus potest colligi ex. c. i. de pscript.
in. vi. Tunc testes iterum poterūt repeti ad instantia partū
ad deponēdum super substantiālibus omnia ut ponit per
anno. in. d. c. per tuas. Notandus est etiam ex mente spe.
in. d. §. iam qd a teste nō est querendum. An sit infamis vel
criminosus vel irretitus aliquo peccato mortali et talis qui
non possit testificari. Super quo tamen distinguit ibi
Job. an. quod de cōditionib? agravaantib? famaz ipsoru
testium nō sunt interrogandi ipsi testes sed solummodo de
aliis cōferentibus ad finem et probationem veritat.

Et est notandum qd iudices debēt diligenter advertere
ut repellant asuitiam quoniam aduocatoz studēt iuz istin
gere dicta testium qui solent post omnia interrogari facere
testem an credat oia que supradicta sunt quo casu. si fidei
qd sic videt tunc credere de omnibus predict. et eo casu nō
valet vicium ipsum qd deponit de credulitate. Ideo iudices
debent remouere tales interrogaciones calumiosas et impe
dientes cognonem veritatis. Retera qd possent hic addi
videte in. d. c. per tuas et per spe. in. d. §. iam de interroga
torius.

Que possunt cōtra dicta testium opponi.

Quo vltio videndū ē d vltia pte huius tractat?
n. l. qd possunt cōtra dicta testium opponi. opponit
pncipalit qzta testes ipsos esse varios vacillantes
aut dnoos. Cuius aut videt testis qd pmo vnus
postea aliud dicit et rariuz nullaz variaciones eaz assignā
do. ita dicit io. an. i. c. ppter ea d testi. co. Cōtrariuz dicit
cur qd dicit duo incōpāssibilia ut si testis fuerit testificatus
qd interfuit tali die et hora ad celebrationem talis sciatuz
postea dixerit eodē tpe se fuisse in alio loco multū remoto et
distanti a loco celebrati et rariuz. naz talez appellamus dnoos
eo quia duo infimul incōpāssibilia testificatur. Tacitas
aut dicitur testis qui dubitando et timendo loquit de quo
per Bart. in. l. eos. ff. de fal. vbi plene et per spe. eod. titu.
de testi. §. i. ver. autem qd testes. Et hanc declaratōz Jo.

Variuz
Cōtruz
vacillans

an. in. c. ppter ea sequitur est. ubi possz tamen aliter in
telligi testis variuz secundum imo. ubi quis dicit titum
emisse eadem die domū semproum debent testificē totum
emisse domū semproum vna cum exore sua nam hic proprie
dicit variare. ex quo primo dicit titum simpliciter emisse
domū debent dicit titum cum exore. Et hec expositio
variacionis testium multo videt melior qd expositio Job.
an. et but. qm illa pta expositio potest sapit naturā dicitur
q variatōe ex quo dicit tellē variū qui dicit contrarium.

Et ex predictis videt dubitandum de eo talle qui pmo
loco deponit vnum postea secūdo inductus deponit cō
trarium. pro eius declaratione glo. i. c. cum causam d testi.
videt sentire qd ubi testis secūdo inductus dicit cōtrariuz
eius qd pmo dicit non valet dictum facti optie. c. sicut
eo. n. Fallit tamē hoc dictum fm canonistas i. d. c. cum
causam si primum dictum sit nullum qd tunc bene valet fm
dictum. Et idem t. spe. eo. n. §. i. ver. quid si idēz testis

Et hoc dictum specificē posuit Jo. an. vbi supra.
Et hoc videt qd si testis dicit pmo vnu extra iudicium alius
testibus vel notario demū dicto in iudicio dicit et rariuz
tunc stabitur secūdo dicto qd pmo nō valet. Bar. tamen
i. l. eos. ff. de fal. vbi cōtrarium per tex. illius. l. eos. ppter
ea inquit cautellam esse adhiberi qd venenit ne testes va
riet vt coram aliquibus testibus extra iudicium interrogem?
eos testes et faciamus rōdici. Nam si postea dicant dnoos
i iudicio nō valet eoz dictum et poterunt de falso redar
qui imo. i. d. c. cum causam sequit opti. glo. et canonistas ibi
dem qm si primum dicit est nullum nō dicitur impedimen
tum scdo ar. i. c. nō pbat de reg. iuris in. vi. ppter ea testis si
ita loquit libere et expedit i presentia partis sicut i present
is iudicis parte abente facti qd no. per glo. i. c. presentium
i prima glo. co. n. de testi. Et idēz potius vt standuz vi
cto secūdo. Nec obstat fm imo. l. eos. qd loquit quando
testis deponit cōtra scripturam suam suo sigillo sigillatam
que valet cōtra eum. Ideo tunc potest puniri de falso
secus ergo dicit quādo nō venit cōtra scripturam suam si
gillo sigillatā sed cōtra dictū suum extra iudicium. Et hec
sentia scdm imo. forte seruare et practica propter auctoritatē
glo. et canonistarū i. d. c. cum cam et eo magis qd in dubio
eligi de opinio per quam mitior fiat interpretatō. ff. de reg.
iur. l. in penis. l. ff. de interpretatōe. ff. de pen. nec opi. canon
istarū quam sequit imo. videt mlti vnoqz notiam fecim
dum vicium videt solentis quā primum et maxime in can
tella adhibita per bar. Nam testis deponēs extra iudic
ium cōtra alios testibus deponit nō iuratus et secūdo dicto
deponit iuratus et solentur ideo secūdam et secūdo dicto
mum pro hac sentia adduco nō finiam Bart. l. i. generalit. C.
de nō iur. pe. vbi plene dicit bal. qd si testis i vltimo vite ar
ticulo prestatus ē ipm primum dictum falso fuisse deponituz
per hanc protestacionē nō infirmit pmo dictum solentur
et cum iuramento deponituz ar. d. l. generaliter adde ubi bar.
in ff. verbis suis vbi dicit qd si testis extra iudicium attestet se
falsum deponisse i iudicio nō ppter hoc pncidiat illi vi
cto allegat qd habet i. c. sicut d testi. Et facti. c. sicut a nobis
eo. n. de testi. multo fortius vicinus pproprio tolli illud
dictum nō solent nec iuratum per aliud dictum solent et iu
ratum nam ex quo minus solentur dicit videt pmo de ac
si nullatenus dicituz ar. l. quoties. ff. qui fa. co. Sicut tū
contra talem testē qd possz agi tanquam contra variantem et
hoc modo possz intelligi dicta. L. eos. ff. de variatōe nō offi
ceret dicto deponit per eum pro quo et facti qd no. p. Jo.
an. in. d. c. cum causam vbi cōcludit ex hia. ff. ma. qd si te
stis deponit i iudicio falsum nō iurat? tū poterit puniri d
falso. Et idēz sentit bal. i. d. l. qd legati. ff. d. fal. Se
cus si deponeret falsum in iudicio nullo qd tūc debeat testi
moniu i sui substantia ex quo iudicio nullo ē receptū et hoc
tenet clarus idem Jo. an. i regula iur. nō est sine culpa d
re. aur. i. vi. Quod secus est quādo deponit nō iuratus
h. iudicio qd iuramentum nō est de substantia necessaria ipsi
us testimonii. c. tuus eo. n. i. i. pproprio nam testis depo
nere coram aliquib? testibus extra iudicium deponit nullū
tē oio ideo. de tali dicto nō est aduertēdum et sequit imo.
et but. i. d. c. cum cam. item opponit qd nō reddidit cam sui
dicti. Hoc limitat glo. i. c. cum co. n. procedere si modo